

Imikute tervisekontrolli korraldus Pärnu Haiglas

Eesmärk: Tagada vastsündinu ja ema ohutu adaptatsioon ning varajane probleemide avastamine ja käsitus koostöös perearstidega.

Perearsti kontroll esimesel elukuul: imetamise hindamine ja nõustamine, kaaluiive, emalapse adaptatsiooni hindamine.

Pere teavitab perearsti lapse sünnist ja haiglapoolsest edasisest plaanist (tagasikutsed ämmaemanda, lastearsti või eriarstide vastuvõtt; kordusskriiningud, uuringud, analüüsid). Lähtudes sellest annab perearst perele teada, millal soovib peret näha.

Ämmaemanda koduvisiit või vastuvõtt vajadusel (kaaluiive, imetamise toetamine, kodune kohanemine).

Eesmärk: toetada naise kohanemist sünnitusjärgselt ja julgustada ema hoolitsema vastsündinu ning enda eest ning edendada rinnaga toitmist, et tagada pikaajaline füüsiline ja vaimne heaolu. Sünnitusjärgne koduvisiit annab võimaluse näha lapse elukeskkonda ning anda perele tagasisidet ja vajadusel soovitusi keskkonna ohutumaks muutmise osas. Sünnitusjärgne koduvisiit võimaldab paremini mõista perede vajadusi ning varakult avastada pere toetusvajadused. Sellest lähtuvalt on võimalik luua perele vajalik toetustekond ja -võrgustik.

Sünnitusjärgsel (kodu)visiidil:

- sünnitusjärgse perioodi kulu jälgimine, läbivaatuse tegemine, taastumise ning ema üldseisundi hindamine ning nõustamine;
- vastsündinule läbivaatuse teostamine, tema üldseisundi, kohanemise ning arengu jälgimine ja hindamine;
- vastsündinu hooldus ja ema õpetamine;
- imetamisprotsessi jälgimine, hindamine ja nõustamine;
- soovi korral sünnituskogemuse arutelu;
- naise emotsionaalse seisundi hindamine;
- kõrvalekallete ja tüsistuste ilmnemisel abi kutsumine, haiglasse transportimise korraldamine.

Vajadusel kaasab ämmaemand teisi spetsialiste, et tagada perele igakülgne toetus. Perearstil on võimalik broneerida perele aeg ämmaemanda (kodu)visiidile. Lisaks saavad ämmaemanda (kodu)visiidile broneerida aja mujal kui Pärnu Haiglas sündinud Pärnu linnas ja selle lähiümbruses elavad pered. Aja visiidile on võimalik broneerida helistades naistenõuandla registratuuri 447 3511.

Suunamised ja korduskontrollid

- Vastavalt pere vajadustele teostatakse korduvaid (kodu)visiite kuni vastsündinu on ületanud sünnikaalu ja ei esine toitmisprobleeme, ämmaemand on rahul pere toimetulekuga või pere on suunatud edasi järgmisele jälgimise ja toetamise tasandile. Samuti broneeritakse korduvvastuvõtt, kui vajalik on kordusskriining või emal kontratseptsiooninõustamine.
- **Küsimuste/murede korral** on vanematel alati võimalus pöörduda Pärnu Haiglasse. Ämmaemanda vastuvõtule pöördumiseks ei ole vajalik saatekiri ning tasuma ei pea visiiditasu. Ämmaemanda vastuvõtule on võimalik aega broneerida helistades naistenõuandla registratuuri 447 3511. Imetamisprobleemide korral võib aja broneerida ämmaemanda vastuvõtule imetamisnõustamiseks mistahes ajal imetamise jooksul.

Raseduskriisinõustamine. Raseduskriis on olukord, kus väheneb naise ja tema lähedaste toimetulek füsioloogiliste, sotsiaalsete ja psühholoogiliste muutuste või traumaatiliste kogemustega, mis on seotud rasestumise, raseduse katkemise või katkestamise, lapseootuse, sünni ja emaduse ning lapsevanemaks olemisega. Ka normaalselt kulgeva raseduse ajal võib ette tulla olukordi, kus naine või tema lähedased vajavad toetust (näiteks, hirm sünnituse ees, meeleolumuutused, hirm lapse pärast jms).

Raseduskriisinõustaja poole võivad pöörduda naised üksi, kui ka koos abikaasa, elukaaslase, partneri, vanemate jt lähedastega. Samuti on raseduskriisi nõustaja juurde oodatud mehed, kes vajavad psühholoogilist tuge naise rasestumise, raseduse katkemise või katkestamise, lapseootuse ning lapsevanema rolliga toimetulekuks. Nõustamisi viivad läbi raseduskriisiõppe läbinud ämmaemandad. Oodatud kõik naised, mehed, lapsed ja pered, alustades pereplaneerimisest kuni 1 aasta peale sünnitust.

Raseduskriisinõustaja juurde pöördumiseks on vajalik saatekiri või suunaja epikriisis selge viide patsiendi suunamise kohta raseduskriisinõustamisele.

Puusaliigese düsplaasiaga või selle kahtlusega beebide suunamisel kirurgi vastuvõtule tuleb lähtuda [Lapse tervise jälgimise riiklikust juhendist](#). Suunata võib ilma eelneva ultraheliuuringuta.

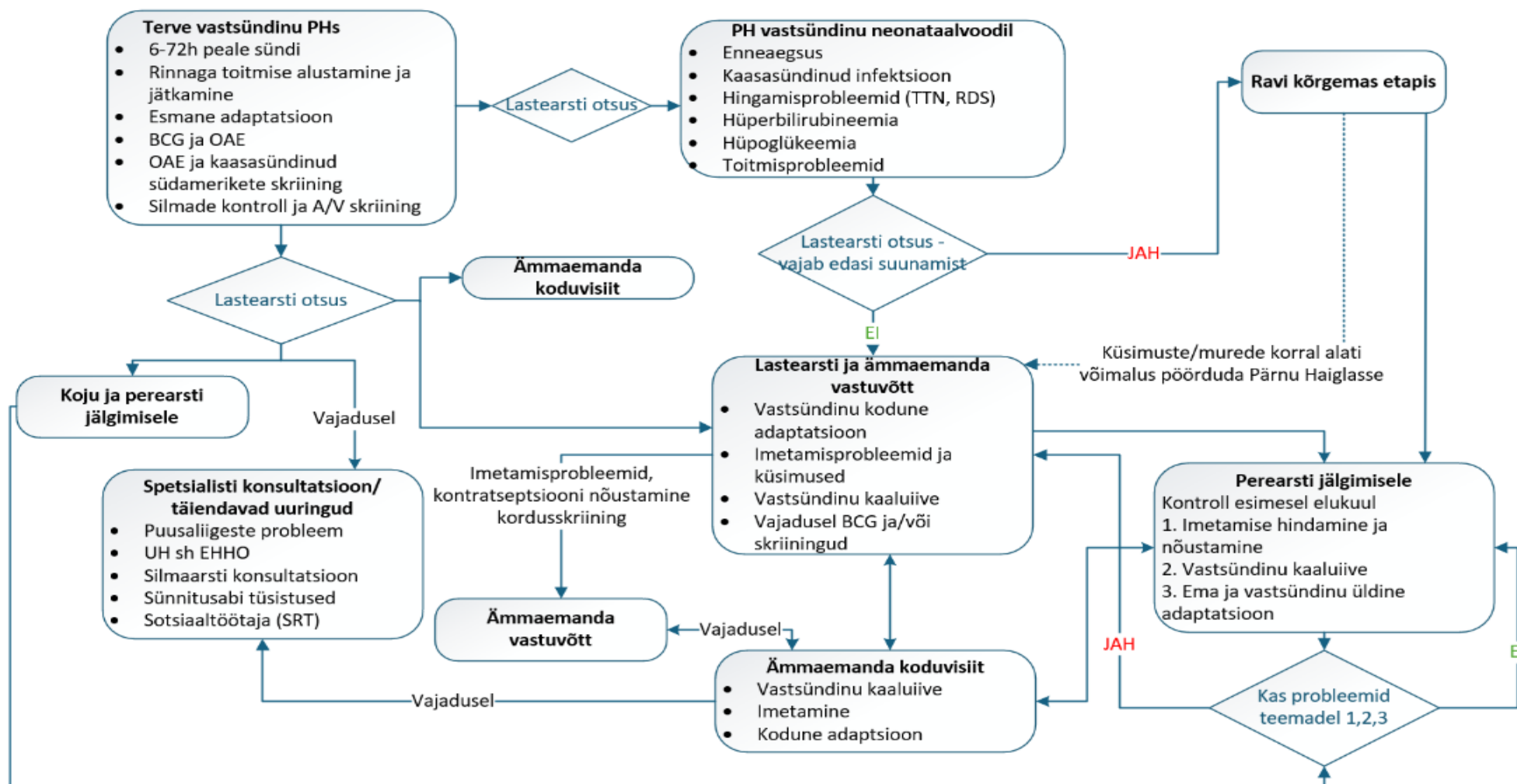
Probleemid, mis vajavad täiendavaid uuringuid, spetsilistide konsultatsioone

Kaasasündinud südamerike	Lastekardioloog (sh EHHO teostamine, vajadusel erakorraliselt) vastuvõtt 2x kuus neljapäeviti naistenõuandlas
Kaasasündinud silmaprobleemid	Laste silmaarsti konsultatsioon
Puusaliigese düsplaasia/ortopeedilised probleemid	Lastekirurg, vajadusel UH ja/või röntgen, vastuvõtt 1x nädalas naistenõuandlas, aeg broneerida läbi Pärnu Haigla registratuuri 447 3300
Sünnitrauma /neuroloogilised sümptomid	Laste neuroloog, lastekirurg
Sotsiaalne risk/ pereprobleemid	Sotsiaaltöötaja/psühholoog
Perel või emal esineb sünnitusjärgsel perioodil psühholoogilisi, emotsionaalseid või sotsiaalseid raskusi, mis võivad mõjutada ema-lapse sidet või lapse hooldamist	

Väljaspool Pärnu Haiglat sündinud vastsündinud (Joonis 2)

- **Kodus või teises tervishoiuasutuses sündinud imik:** suunatakse vajadusel Pärnu Haigla sünnitusosakonda, EMOsse või otse lastearsti/ämmaemanda vastuvõtule.
- Kui kliiniline seisund lubab, jätkatakse jälgimist vastavalt terve vastsündinu käsitlusele (vt Joonis 1).
- Vajadusel hospitaliseerimine lastehaiguste osakonda.

Joonis 1 Imikute tervisekontrolli korraldus 1. elukuul (Pärnu Haiglas sündinutele)

Joonis 2 Imikute tervisekontrolli korraldus 1. elukuul (väljaspool Pärnu Haiglat sündinutele)

